

Gäller för: Kvinnosjukvård

Innehållsansvar: Dag Prebensen, (dagpr), Överläkare

Godkänd av: Jenny Antonsson, (jenal12), Verksamhetschef

Giltig från: 2025-08-25

Giltig till: 2027-08-25

PROM - Vattenavgång utan värkar före graviditetsvecka 34+0 – 36+6

Revidering i denna version

Ändring gäller dosering Klindamycin vid penicillinallergi.

(PROM=prelabour rupture of membranes)

Kvinna med misstänkt vattenavgång får komma till obstetriska mottagningen/antenatalavdelningen för undersökning. Vid **helt normal** graviditet kan undersökning avvaktas upp till 12 timmar.

- Om vattenavgången inte är helt säkerställd görs steril spekulundersökning för att diagnostisera vattenavgång av barnmorska.
- Vätskeflöde ur cervix eller ansamling av fostervatten i bakre fornix är säkra kriterier på vattenavgång.
- Avsaknad av vatten vid undersökningen betyder oftast att vattenavgång kan avskrivas men utesluter inte vattenavgång – bedömning får göras utifrån anamnes och fynd. Ny undersökning kan göras efter ett par timmar och vid fortsatt osäkerhet gör läkare bedömning av AFI och eventuellt ny spekulundersökning.
- OBS! Vaginal palpation skall endast utföras vid etablerat värkarbete eller vid induktion. Steril handske används.

Vid verifierad vattenavgång kontrollera

- CTG
- Fosterläge med ultraljud
- Rektaltemp

A Handläggning vid normal graviditet vid graviditetsvecka 34+0<X<36+6

1. Om inte infektionstecken föreligger planeras i första hand att invänta spontan förlossningsstart till graviditetsvecka 37+0.

Exempel på situation där man inte ska avvakta med induktion

- CTG-förändringar
- Förhöjd temperatur
- Mekoniumtillblandat fostervatten
- Känt GBS-bärarskap
- Misstanke chorioamnionit

Övervakning under väntetiden (se patientinformation)

- Patienten går i första hand hem.
  - Kontroll av rektaltemperatur två gånger dagligen (om patienten går hem tar hon kontakt vid temp >37,9°.
  - Kontroll på antenatalmottagningen/ antenatalavdelningen två gånger per vecka med CTG, temp och klinisk bedömning
2. Vid X>37+0 och inga infektionstecken; kontrollera temp + CTG, om normalt avvakta 1 dygn. Ny kontroll. Därefter går det att inducera eller avvakta ytterligare 2 dygn om dagliga kontroller är normala. Patienten induceras om inte spontan förlossning efter 3 dygn.

B Handläggning vid avvikande graviditet och misstänkt vattenavgång

- **Patient ska komma för undersökning och bedömning utan avvaktan**
- **Induktion kommer oftast att vara indicerad**

Exempel på tillstånd där man oftast bör inducera

- Preeklampsi
- Misstänkt tillväxthämning (viktavvikelse på -25 % eller mer skattad vid ultraljud)
- Rh-immunisering

För alla – A1, A2 och B

När patienten är i aktiv förlossning och har vattenavgång ≥ 18 timmar ges antibiotikaproylax på grund av risk för överföring av GBS-infektion till barnet.

Bensylpenicillin 3 g intravenöst vid start av förlossning, därefter 3 g var 6 timme tills barnet är fött. Vid penicillinallergi väljs Klindamycin (Dalacin) 900 mg intravenöst var 8 timme eller Erythromycin

(Abotticin)

1 g intravenöst var 8 timme.

Diagnoser

För tidig hinnbristning = vattenavgång innan värkarbete = PROM (prelabour rupture of membranes). Olika diagnosnummer beroende på graviditetslängd. Vid prematurbörd t o m vecka 36+6 även O06.9.

- O42.0** PROM, värkarbete börjar inom 24 timmar (graviditetsvecka 22+0 – 36+6)
- O42.1** PROM, värkarbete börjar efter 24 timmar graviditetsvecka 22+0 – 36+6)
- O75.6A** PROM, fr o m vecka 37+0; förlossningen startat spontant
- O75.6B** PROM, fr o m vecka 37+0; förlossningen induceras
- O61.0A** Medicinsk induktionsmetod; förlossning inom 48 timmar
- O61.0B** Medicinsk induktionsmetod; förlossning efter mer än 48 timmar inklusive misslyckad induktion.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Kvinnosjukvård

Innehållsansvar: Dag Prebensen, (dagpr), Överläkare

Godkänd av: Jenny Antonsson, (jenal12), Verksamhetschef

Dokument-ID: NU10091-662869119-240

Version: 7.0

Giltig från: 2025-08-25

Giltig till: 2027-08-25